

ABONAMENTE:

Pe un an 10 Lei

Pentru preoți și învățători . . . 8 „

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare la 1 și la 15 ale fie-cărei luni

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților 17

Mișcările din țară și țărani din Dobrogea

Ordo est anima rerum.

Pustiū și jale, cit vezi cu ochii! — ne scrie un prieten, trimis cu oastea dincolo în țară.

Cămine și pătule tot una cu pământul, negru și el, ca și sufletele oamenilor. . . .

Nici chiar mormintele părinților lor n'au fost ocolite, în mersul sălbatec al unor horde, minate numai de porniri și de dureri rele.

Oamenii și vite 'și-au luat cîmpii. Parc'ar fi trecut prin țara românească «Biciul lui Dumnezeu» cu Hunii după dînsul. . . .

Iar peste Dunăre, încoace, cocostir-eii, veniți odată cu *Buna-Vestire*, găsesse cuiburile lor nevătămate; vetrele fumegă parc'ar fi cădelnițe argintate; pe prispe albe văruițe, moși sfătoși stau de vorbă cu bătrîne, care torc lînă din caiere de aur; «Ilene Cosinzene», cu ghiocel în coșite, se întrec la cîntec cu cumpenele dela fîntîni, iar în depărtare se aud pocnete de biciu și balanga de la gîtul boulenilor. . . .

Pustiū și jale, acolo — pace, voie bună și mîntuire aici.

Nu vom căuta, să discutăm cauzele care au dat loc mișcărilor nenorocite de dincolo din țară, nici nu ne vom încumeta să stabilim răspunderile.

«Ordinea e sufletul lucrurilor» — și, ori-care ar fi împrejurările, acela care eată să-și facă dreptate singur, n'o sfirsește nici odată bine! . . . Ultimele evenimente dau cea mai dureroasă sancțiune acestui mare adevăr.

Or fi tocmelile apăsătoare, arendașii și proprietarii fără de inimă, iar cîrmuirea vîndută «lipitorilor sătului»; or fi țărani din România *constituțională* sătul pînă în gît de vitregia soartei și a oamenilor! Dar uitatu-s-a care va și la plugarii din Dobrogea, și întrebatu-s-a cînd va ce au avut de îndurat oamenii aceștia?

Să preîntîmpinăm însă o primă obiecțiune: Țărani din Dobrogea *domnesc*; ei *au pămînt!* — ni se va spune. — Chiar așa stînd lucrurile — să admitem — chestiunea *pămîntului* a putut oare provoca sau justifica ororile să-

virșite dincolo în țară — ori tot ea a făcut, să se menție totdeauna, aci la noi, ordinea și respectul pentru lege?

S'a putut de sigur observa, în mișcările de care ne ocupăm, că tocmal în localitățile unde plugarii stau materialicește mai bine, am avut de înregistrat excesele și violențele cele mai crunte. Proprietarii de zece de pogoane mergeau în capul răsvrătiților; pe cînd în Moldova, unde cu adevărat țăranul e ilot, caracterul mișcării a fost mai paclnic.

Dar, chiar dacă numai lipsa de pămînt ar fi împins pe țăranul de dincolo la actele, de care s'a arătat capabil, oare proprietarii noștri rurali n'au avut să sufere lovituri de asemenea natură, și mai nedrepte și mai înverșunate?

E încă în amintirea tuturor — credem — «*actul administrativ*» de acum patru ani, — ca să nu pomenim de altele — cînd, în urma unor rapoarte tendențioase ale unor șefi de ocoale, îmbătrîniți în slujbă, în orgii și în gheliruri, au fost **deposedați de 37.611 hectare, 3017 proprietari de pămînt din jud. Constanța** — cu intențiunea criminală de a provoca *tocmal* o mișcare, care să facă imposibil mai departe traiul a prefectului de atunci, care, într'un raport bine motivat, arăta cine sunt adevărații frustători ai veniturilor domeniiale ale Statului din această parte a țării.

Și au fost luate cu jandarmul proprietățile la atîtea mii de oameni, fără ea să li se fi redat nici pînă în ziua de astăzi, de cit într'o foarte mică parte; un fir de păr însă nu s'a clintit de pe capul vre-unui agent domonial, cari au executat aceste acte nedrepte și samavolnice.

Țăranul din această provincie, în care «*constituțiunea românească*» nu și-a întins încă «bine-facerile» sale, a preferit calea *constituțională*, întru revendicarea bunurilor sale, de care a fost prădat tîlhărește, și de către cine? tocmal de aceia, cari sunt chemați să garanteze viața și avutul cetățenilor. Da, țăranul din Dobrogea nu a luat nici moaca în mînă, nici șomoilogul cu foc, ci a reclamat pe cale administrativă, sau a urcat scările costisitoare ale Tribunalului.

Dacă ne oprim astăzi la aceste constatări, n'o facem cu alt gînd, de cit

cu acela de a arăta ce minunat element de ordine și de progres e Dobrogeanul — și că cuvintele stereotipe din discursurile pronunțate la tot felul de ocazii, cum că «*locuitorul din această provincie ar merita toată sollicitudinea și o soartă mai bună*» să nu rămînă vorbe goale.

Pe de altă parte, avem încredințarea că, noul guvern, cu reprezentanți în localitate autorizați și în perfectă măsură de a ne cunoaște toate durerile și toată dreptatea, va inaugura o nouă eră bine-cuvîntată și pentru locuitorii acestui petic de pămînt, care — după cum spunea marele Kogălniceanu — e «*prețul Basarabiei*».

Const. N. Sarry

Corporațiunile și sindicatele de meseriași

II

Am analizat, în numărul nostru precedent, intru cit mișcarea așa zisă *sindicalistă* și care s'a accentuat în ultimul timp printre meseriași, poate fi socotită de *socialistă* — în curatul sens al cuvîntului — afară numai dacă prin «socialism» se tinde, să se înțeleagă, în general, răsturnarea ori cărei organizațiuni legiferate și în vigoare astăzi.

Am văzut cine formează fruntea și grosul trupelor *sindicaliste*, și, cu drept cuvînt, am strigat că, oameni cu desăvîrșire streini de nevoile și simțimintele meseriașilor, exportarii din Rusia și tembelii din Levant, nu pot dicta, nici impune, a se aduce modificări la *Legea meseriașilor* din țara românească.

Dar, așa cum este — spuncam și atunci — printre meseriași există o mișcare, avînd ca mobil aparent corporațiunile instituite în conformitate cu *Legea Meseriașilor din 1902*.

Prima învinuire, de principii — am arătat în numărul precedent proveniența celor-l-alte nemulțumiri — ce se aduce acestor instituțiuni, este că corporațiunile ar fi organizațiuni *vechi* sau *învechite*.

Menținîndu-ne, strict, pe terenul principiilor, să căutăm a stabili scopul instituțiunei sindicatelor și al acelei a corporațiunilor.

Ce urmăresc corporațiunile?

Stringerea și statornicirea relațiunilor dintre meseriași prin asociațiune, ajutorarea lor reciprocă și apărarea solidar a intereselor lor comune.

Ce alta ar putea urmări sindicatele?

Cînd dar ținta urmărită, în principiu, atît de corporațiunii cit și de sindicate este una și aceeași, de ce să se provoace și să se alimenteze desbinări, care, cel mult, nu fac de cit să depărteze și pe unii și pe cei-l-alți de scopul final?

Corporațiunile sunt instituțiuni *învechite*? Să începem atunci cu suprimarea *familiei*, cel mai învechit așezămînt social! Ar îndrăzni vre-o dată să pună discuțiunea pe acest teren *tovarășii* d-lui D-r Stancioiu-Racowsky?

Să ne oprim la a doua invinuire ridicată contra corporațiilor.

Scopul, arătat și de noi mai sus, nu poate fi atins nici odată, de oarece aceste instituții au încăput pe mîini necinstite — zic sindicaliștii.

Ne-ar fi foarte lesne, să întorcem aci maxima: „Popoarele au toldeana Regii pe carii li merită!” — dacă n'am socoti că, clasa meseriașilor nu merită această insultă.

Stă în mina meseriașilor — și numai într'ea lor — ca să încredințeze conducerea destinelor lor unor persoane cinste. Și dacă numărul celor necinstiți e covârșitor de mare, în cit, pentru astăzi, ei își au asigurată a-tot-puternicia, atunci — admitînd, că corporațiunile se desființează și toată lumea meseriașă trece la sindicate — e în afară de orice discuție că aceleași căpitenii necinstiți nu vor face de cit să-și mute numai tronul la sindicate, urmînd ca aceeași stare de lucruri să se perpetueze.

Dar nu aceasta este — și aici poate fi — situațiunea.

Legea meseriilor o fi, poate, incompletă; o fi conținînd lipsuri și neajunsuri; o fi — dac'am crede pe autorul ei, care, într'un interviu acordat ziarului *Universul*, a căutat să-și apere opera și să stabilească răul — greșit aplicată. Așa cum e însă, e lege, căreia i se pot aduce modificări și îndreptări, și meseriașii n'ar face bine — n'ar putea — să părăsească niște avantajii, obținute cu multe strădanii și sacrificii, pe cari li le asigură o stare legală de lucruri, de dragul ochilor *tovarășilor* D-lui Stanciov-Racowsky, cari au tot interesul ca apa să fie turbure, pentru ca să aibă unde să pescuiască.

Așa stînd lucrurile, răul, de care suferă meseriașul român, trebuie căutat aiurea, de cit în organizațiunea internă actuală a instituției corporațiilor — care, după cum am mai spus, poate fi modificată și potrivită nouilor nevoi ori cînd.

Răul rezidă în altă parte, și, în numărul viitor, vom atinge și această parte a chestiunii.

CE-SAR

CÎTE UN HAZ

Imediat după ce d. G. Gr. Cantacuzino, președintele ultimului cabinet conservator, a depus demisiunea în mîinile M. Șale, consiliul nostru comunal s-a grăbit să dea birul cu fugiții.

Discuțiunile felul cum urmează a se face retragerea din demnitățile ce ocupau, d. Tase Dabo, a propus ca, demisiunile să fie trimise neplătite. (1)

Asupra reorganizării

învățămîntului rural

În actuala formație și organizație a învățămîntului nostru rural, avem tendința ca tinerile vîrstare ale țărînimei să le instruiască și educăm în așa chip, ca ele în ziua cînd vor ajunge oameni pe deplin formați — cetățeni ai țării, să aibă mintea luminată și inima îndulcită prin frumoase și nobile simțămînte. Și în această tendință negreșit că nu se scapă din vedere că — tit școlarii cit și învățătorii — factorii fără de care nu se poate vorbi de școală și învățămînt — să fie oameni pe deplin sănătoși fizicește, să nu lasă nimic de dorit și tot odată să se ia precauțiuni, care să fie o stavilă tuturilor chestiunilor, cari s'ar pune deacurmezișul realizării scopului ultim al școlii rurale.

Așa fiind să cercetăm dacă se pot realiza în totul aspirațiunile de mai sus prin actuala leginire, ca un învățător să predea materia de studiu unui număr de 80 școlari în același timp.

Plec dela constatarea că, azi sunt multe și chiar foarte multe școli, unde un învățător propune la un număr de 80 și 100 școlari deodată. Închipuiască-și cititorii o clasă unde s'ingrămădite atîtea ființe omenești, puși sub conducerea unui oarecare urgisit, numit învățător, și imprennă să vedem care-i viața și traiul în comun, timp de 5—6 ani, cite 5—7 ore pe zi.

Suta aceasta de școlari sunt copiii de sat și

nu toți la fel, adică nu toți au aceeași pregătire în familie, nu toți au același caracter, nu toți au aceeași înclinațiune. În majoritatea cazurilor — acești copii au apucături rele, purtări jignitoare, mulți nespălați, neingrijiți, așa că adunați într'o singură sală de clasă, cu cită greutate se poate păstra o ordine în învățămînt și totodată se produce un veșnic focar de infecțiune. Doamne! Cîte miazme, cîte microbi, cîte mirosuri n'or fi plutînd în deplină pace, într'o asemenea sală de clasă, unde 5—7 ore pe zi locuiesc atîtea ființe! S'ar putea obiecta că o ventilație continuă ar fi remediu. Încercatn-s'a, dar aerul stricat, viciat, cu greu e scos din enib, el stă să-și ajungă scopul, distrugerea fizică — nu deodată, dar în mod continuu a ființelor, cari s'ortite să-și trăiască traiul în asemenea condițiuni.

Ce mare deosebire într'o sală de clasă de sat și una de oraș!

În cea din urmă vei vedea 30—40—60 școlari, toți curați și bine îngrijiți căci familia își cunoaște mai bine rolul său de crescătoare de copii.

Învățătorul de sat într'o clasă populată cu 80—100 de școlari se sbate ca peștele pe uscat, căutînd a ține lecțiunile, a păstra ordinea și enib? Acelora cari din casa părintească n'au nici o îndrumare spre curățenie, ordine și respect.

În acea sîncinmată viață citi nu-ți răspund: Domnule... da-te spu! ești lui taica... Domnule mă... dac'afară, l'omnule m'a'njurat de... maina, Domnule mi-e foame etc. Și cit de mult nu se poate prelungi acest vocabular.

Așa stînd lucrurile deducem, că în actuala stare de lucruri, cînd un învățător este ținut a preda lecțiunile la un număr așa mare de școlari, se păcătuiește cit se poate de mult, căci prin contactul atîtor suflete într'o singură cameră, timp de 5—7 ore aerul se viciază, se strică, e veșnic infect, propagatorul și purtătorul seminței feluritelor boale molipsitoare și cronice. Statistica franceză a demonstrat că din 100 școlari peste 25 la sută sunt atinși de oticică, sifilis și diverse boli, cari se propagă în chip nimeritor prin contactul celor sănătoși cu cei bolnavi, prin școală. La noi de și degenerarea fizică nu va fi ajuns în așa de mare grad, totuși ne vine a crede — văzînd cu ochii — că și sătenii noștri au destule metehne trupesti, cari se transmit din tată în fiu, sau se capătă din îndelungatul și al mizeriilor de care suferă.

Învățătorul chiar — în asemenea condițiuni — e sortit dacă nu a contracta vre-o boală, dar excesiva ocupație, aglomerata lui muncă pierderile trupesti și sufletești, îl consumă, îl nimicește, îl vezi îngălbenit și fără curaj, un om care-î mai mult o umbră pe pămînt, care dela 40 ani înaintea îl sleit de forțe și torturat de boale.

Așa dar este în detrimentul sănătății atîtor ființe, a școlarilor și învățătorilor cu această împovorare peste puterile unui om și chiar e și în paguba învățămîntului, căci în așa stare, nu poate fi vorba de o disciplină în adevăratul înțeles al cuvîntului, nici de o educație aleasă și de o cultură durabilă.

Mai acum cite-va luni, Americanii au hotărît ca să reducă numărul elevilor la un învățător, dela 60 la 40. Și ei ca oameni practici știu de ce au făcut-o.

Credem că se va găsi și la noi oameni, cari să judece și să ineditzeze asupra acestei chestiuni și să scadă de la 80 la 60 numărul de copii, cărora să fie obligat a le preda un învățător. Căci nu-î în folosul neamului a pierde fizicește atîți școlari și atîți învățători, în cari oameni sinceri și-au pus nădejdea de rededeștare a națiunii.

Ne dăm bine seama însă, că acest lucru e greu pentru un moment, dar cu vremea îl putem realiza în două chipuri. Numărul bursei la școlile normale să fie sporit la 700 pînă la 800 pe an, și tot pe fie-care an să se creeze cite 4—5 sute de posturi noi de învățători.

Nouă ne cam place să trimbițăm rezultatele la care am ajuns iar un stat vecin cu noi înțînțează la posturile de învățători pe fiecare an. Se vede că ei au ajuns la convingerea că ina-

inte de orice, cei mulți să fie deștepti, pentru ca pe urmă toți să fie cu puțință.

Invinuirilor că se cheltuiește prea mult cu învățămîntul și mai ales cu cel rural, să le răspundem cu aceeași argumente, cu cari am combinate o afirmație, că cu armata se cheltuiește o normă și în zadar.

De armată avem nevoie să ne păzească, iar de învățămînt avem nevoie să ne deștepte.

Și cînd azi găsim țări, în care bugetul ministerului de instrucție echivalează aproape cu al războiului, ne mirăm, cum de s'a ajuns prin acele părți de loc că toți dela opincă pînă la vîlădică s'au încredințat, de imensele faloase ale acestor 2 instituții — păstrătoare a neamului și individualității sale etnice.

Oare, fi-vom și noi destinați a apuca aceste vremuri, pentru deșteptarea și prosperarea neamului nostru?

D. Bujila-Djen!

VASILE LASCAR

— 22 Martie 1907 —

Lucu unul din acei bărbați, cari, mai înainte de a aparține partidului lor, sunt ai țării, s'a dus dintre noi.

O serie neagră pare a-și continua mersul ei îngrozitor, scerînd pe neașteptate pe cei mai de seamă oameni politici, mîndria acestei țări.

Personificarea energiei politice, reformatorul administrației, ilustrațiunea a baroului, Vasile Lascăr nu-și datora înalta rază în lumea noastră juridică și politică, de cit meritelor sale de om cult, de muncitor neobosit și de cinstit element al societății.

Moartea lui Vasile Lascăr e o crudă pierdere pentru Țară, iar în partidul național-liberal, al cărui fruntaș printre fruntași a fost, lasă un gol al cărui adîncime se vede cu atît mai mare, cu cit, în împrejurările de față, bărbați politici de seama lui, cit mai mulți, abia s'ar chema că ar fi de ajuns spre a întîmpina cu sfatul înțelepciunii lor, cu patriotismul lor luminat, greutățile momentului.

Ne îndeplinim o sfință datorie față de memoria acestui bărbat de stat, depunînd pe mormîntul său încă proaspăt o lacrimă de recunoștință. Vasile Lascăr a fost acela, care a primit să apere, cu succes, anul trecut, cauza noastră înaintea Inaltei Curți de Justiție și Casație.

Încetarea din viață a unor asemenea oameni e un prilej mai mult ca să ce constate marea și indispensabilitatea lor. Dinșii nu mor nici odată!

MAXIME ȘI CUGETARI

Ochiul omului nu vede pe Dumnezeu de cit printre lacrimi.

OVIDIU CATRE SOȚIA SA

(Trad. Trist.)

De această a mea scrisoare minunată vei tu, poate
Că-i de altă mână scrisă; e'd atunci bolnav eram
Bolnav la marginea lumii, pe țărniuri îndepărtate,
Și de însănătoșare nădejde mai nu aveam.

Cu Sarmanții și cu Geții, într-o țară ne 'mblițzită,
Ce inimă crezi tu oare că aicea pot avea?
Încă nu's deprins cu apa, clima mi-e nesuferită,
Nu știu de ce chiar pământul nu mă poate mîngia.

Miza nu e pentru bolnav, casa nu-î pentru odihnă,
Nime nu-î dibaci în leacuri ca s'aline chinul meu.
Și nu am nici un prieten ce cu vorbe dulci să vină,
Ca să amăgească vremea ce se scurge alt de greu.

Pe necunoscute țărniuri voiți muri așa departe,
Șin străină țară moartea-mi mult mai jalnică va fi,
De patul odihnei mele trupu-mi nu va avea parte
Și nime la îngropare, nime nu mă va boci.

Nici căzînd pe a mea față lacrimile de soție,
Nior opri din sbor suflarea-mi un singur minut măcar,
Nime nu-mi va ști voința din urmă, cu duioșie
Nime nu-mi va închide ochii strîngîndu-mă în zadar.

Ci țară podoaba gropii, lipsit de înmormîntare,
Ascuns în pămînt sălbatic neplîns fi-va capul meu,
Pluzînd aceste vorbe te va prinde jale mare,
Și c'o mină credincioasă sfîșia-vei pieptul tău.

În zadar spre aceste locuri vei întinde a tale brațe
Și pe nume tot chema-vei pe al tău soț nelericit,
Dar frumosul păr nu-îi smulge, nu-îi sfîșia a ta față:
Nu pentru înfrînă oară acum îți voiți fi răpit.

De cînd patria perdut-am, mort de atunci pentru tine,
Asta mi-a fost mie moartea cea înfrînă și cea mai grea.
Dacă poți acum, iubito,—dar nu poți, o știu prea bine,—
Bucură-te că prin moarte s'a sfîrșit durerea mea.

Cit poți, ușurează însă jalea ta nemîngiată:
Cu chinul de mult acuma s'a deprins inima ta.
Ah! Cînd ar peri cu trupul și sufletul tot-odată,
Cînd din mine nici o flacăra n'ar scăpa!

Căci dacă ne atins de moarte sufletul n'văzduhuri zboară,
De spune adevăr bătrînul care n Samos s'a născut,
Un suflet roman umbla-va vecinic prin această țară,
Între suflete de barbari, singur, trist, necunoscut.

Dar adă-mi oasele acolo, într-o urnă adunate,
Să nu fiu și după moarte de a mea țară 'nstrăinat.
Cine te-ar opri? O soră, ca să îngroape pe al ei frate
La Theba, odinioară, porunci aspre a călcal.

Le amestecă cu erburî și frunze mirositoare,
Și ling ale Romei ziduri ascunde-le în pămînt.
Iar pentru ca trecătorul să-și arunce a sa cătare,
Cu marî lilei sap' aceste versuri pe al meu mormînt:

„Al iubirilor gingașe cîntăreți, aice zace
„Poetul Nason, de însuși talentul său osîndit.
„Trecătorule, te oprește și zi: Odihnească n'pace
„Al lui oase, dacă în viață tu vre-odată ai iubit!”

Nu trebuie mai multe vorbe: Cărțile mele o să fie
De o trainică și mai lungă amintire în viitor.
Cu toate că mult rău ele mi-au făcut în viață mie,
Fm credință că au să-mi dea un nume neperitor.

Tu însă la a mea groapă a morților daruri dă
Și împrăștie ghirlande ce în lacrimi vei șalda,
De și trupul meu atunci flăcărilor va fi pradă,
Trista mea cenușă va simți durerea ta.

Multe aș scri, dar de vorbă glasul-mi obosit se curmă,
Și limba mi se usucă, nu mai pot nimic să spun;
Tu acum primește poate cuvintele-mi de pe urmă,
Ce nu mi-e dat de la tine s'aud și eu: Rămas bun!

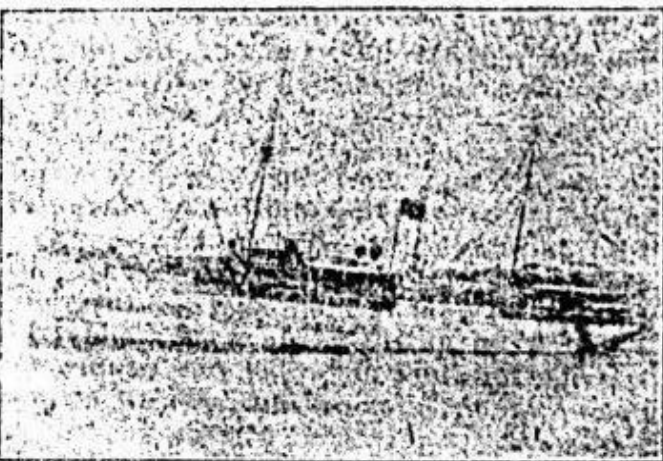
S. G. Virgolică

NOUL REGIM

Sub povara propriilor sale păcate și sub presiunea teroarei mișcării incendiare, căreia i-a dat puțință și loc de a se întinde de la un capăt la cel-lalt al țării, guvernul conservator, prezidat de d. G. Gr. Cantacuzino, a trebuit să se prăbușească dela putere, iar partidul național-liberal a fost chemat de Suveran, ca să ia conducerea mai departe a Statului.

Acum patru ani, la 1903, la banchetul dat la Teatrul Național în onoarea D-lui Dimitrie A. Sturdza, care împlinea atunci 70 de ani, bătrînul General Haralamb, fost Locotenent Domnesc la 1866 — personificarea cinstei, a credinței și a patriotismului — acela de a cărui sabie și caracter a atîrnat soarta întregii noastre Patrii, în Februarie, Martie și Aprilie 1866 — a rostit următoarele cuvinte caracteristice:

„În viața mea am azistat la multe zguduiri ale acestei țări, dar numai în două „împrejurări am văzut-o cu deosebire îngrijată, înspăimîntată; în timpul boalei Prințului Moștenitor, și acum, mai cu seamă,

Vaporul „Principesa Maria“.

„Illustrația noastră de mai sus reprezintă vaporul „Principesa Maria“, care în urma accidentului cunoscut, fusese aruncat pe niște stînci marine lângă Tenedos.

După timp îndelungat și eforturi cari vor atinge cifra de aproape un milion de lei, el va fi redat serviciului.

„cînd falimentul bătea la ușă“.

„Medicii noștri au vindecat pe Principele „Ferdinand, iar tu, Dimitrie Sturdza, ai salvat țara de o mare primejdie, și țara îți va fi recunoscătoare. Muncește înainte!...“

Situațiunea, prin care trece azi țara românească, e perfect asemănătoare cu aceea de care ne pomenește supra-viețuitorul Locotenenței Domnești dela 1866. Trăim în grele și înfricoșătoare vremuri: foamea își rinjește colții în năuntru, iar bunul renume în afară al țării e simțitor știrbit.

În asemenea împrejurări critice, bătrînul Monarh nu putea să-și îndrepte ochii și gîndul de cit la Dimitrie A. Sturdza—„Românul întreg“ care a știut să scape și altă dată Țara de primejdie, în situațiuni analoge.

Insercatul om de stat, cu conștiința deplină a marelui sarcini ce-și asumă, a primit să ia frînele cîrmuirii, și, inconjurat de colaboratori destoinici și neobosiți, ca și dinsul, îl vedem azi bravînd, vînjos strașnica furtună, care s'a deslănțuit asupra țării românești — și victoria, orî cit de scump ar costa, va fi în cele din urmă cu dinsul.

Dureroase, cum sunt împrejurările, în care s'a petrecut schimbarea de regim, noi însă, ceștia din Dobrogea, nu putem de cit saluta cu bucurie acest eveniment.

În special județul și comuna Constanța fu-

seseră lăsate pradă nepăsării și nepriceperii unora, ticăloșiei, necinstei și jafului celor-lalți.

În adevăr, de cînd suntem sub stăpînire românească, nu ne-a fost dat să vedem un regim mai ticălos, ca acela, al cărui cel mai abominabil, dar nu mai puțin autorizat, specimen, în localitate, era un Ion Bănescu.

Am avut, să ne plîngem, în acest răstimp de 30 ani, de domnia a tot felul de indivizi, trimiși aci în surghium și pe căpătulială; nici odată însă, domnia așa zisă a „FUSTELOR“ nu apucase să se răsfețe la noi. Ei bine, în acești doi ani din urmă, am avut-o și pe aceasta, cu tot fastul și cortegiul ei de scandaluri și umilințe.

Ocroțiții acestui regim de degradare omească, n'au lăsat pe urma lor de cit păragină și datorii contractate pe cale a tot felul de împrumuturi.

„E destul, să puneți numai pietrele și cărămizile, pe care le-au clintit și dărîmat din loc accia cari v'au succedat la 1904, pentru ca numele să vă fie purtat cu recunoștință pe vecie, în gurile tuturor locuitorilor de aici“ — spunea, acum cite-va luni, o față bisericăscă d-lui Scarlat Vărnăv, cu ocaziunea unui ospăț, la țară.

„Muncește înainte!“ — a spus Generalul Haralamb d-lui Dimitrie A. Sturdza, chemat azi din noă să scape țara de rușine și pieire.

„Muncește înainte!“ — vom spune la rîndul nostru reprezentantului din localitate al noului guvern. D-sa, care și-a identificat azi aspirațiunile și păsurile cu ale noastre, și se bucură de perfectă încredere pe lingă sferile conducătoare, e omul indicat, ca să pună capăt unui trecut rușinos și să stabilească o nouă eră, continuînd opera întreruptă la 1904.

Colaborarea și concursul necondiționat nu vor lipsi — suntem siguri — din partea nimănui. Dobrogenii știu să prețuiască și devotamentul și munca depuse de oricine în serviciul cauzei lor, și d. Vărnăv în special a avut dovezi despre aceasta.

FELURITE

OMUL CARE MERGE PE APA

Peste citeva săptămîni, cel mai tîrziu pe la începutul verii ce vine, căpitanul american Oldrieve va străbate canalul Minecei, umblind cu piciorul pe apă. De succesul său el nu se îndoiește cituși de puțin, căci acuma de curînd a întreprins victorios o cursă la fel, mergînd în aceleași condițiuni dela Cincinnati la Noul-Orleans, pe o distanță de 1.600 mile (2.574 kilometri) pe urma căreia a cîștigat șampionatul lumii și 25.000 lei, prețul unui pariū.

Plecat din Cincinnati la 1 Ianuarie, pe la orele 1 din zi, curajosul drumet a sosit la Koul Orleans în ziua de 10 Februarie, la orele 10.45 dimineața. Nu umbla de cit în timpul zilei petrecînd noaptea pe țărniurile lui Ohio și ale lui Misissipi.

Cu toate că a triumfat, totuși declară că n'ar mai încerca să infrunte pe acest din urmă fluviū ale cărui curenți și virtoje sunt foarte în-elătoare. Dinsul s'a văzut de mai multe ori, în primejdie de moarte și cu siguranță ar fi pierit, fără sprijinul negrilor, cari îl însoțeau imbarcați și fără vigilența soției sale, care îl urmărea pas cu pas, într-o luntre de salvare.

El se slujește pentru a umbla pe apă de niște ghetee enorme în formă de corăbii, făcute dintr-o pinză întinsă pe o ramă din lemn de cedru; dar cu toate că ele erau legate cu multă îngrijire de picioare, totuși ele s'au deslegat de mai multe ori, pînă-tu l în primejdie de a se ineca.

Căpitanul Oldrieve este un bărbat în toiul virstei. El nu cîntărește mai mult de 114 livre engleze, nici 50 chilograme, ceea-ce explică talia sa cea mică. În timpul mersului,

său pe apă, el era îmbrăcat cu o bluză albastră, purtând o cingătoare roșie, cu stele naționale; partea de jos a corpului dispărea în două imense cisme de cauciuc, care se ridicau pînă la solduri.

Aceste ghetecorăbii cîntăreau fiecare câte 20 livre (9 chilogramă); au lungime de 7 picioare și 6 degete, 6 degete lărgime și 7 degete înălțime, pingelele es în afară, de așa fel ca să se acomodeze cu mersul apei și să împiedece reculul ei, la fiecare pas făcut înainte. Ast-fel el alunecă pe suprafața lichidă.

Văzînd pe căpitan alături de soția sa, ai zice un pigmeu pe lângă o gigantă, de oarec ea e mai înaltă cu 6 picioare și greutatea ei e în proporție cu statura sa. Dînsa e o frumoasă brunetă, cu trăsături pronunțate; fizionomia sa e foarte expresivă.

Ea e din împrejurimile Halifax-ului, fiica unui barcagiu, așa că s'a deprins de mică să inoate și să călătorească pe apă. El s'au căsătorit de tineri.

Căpitanul Oldrieve e născut la Boston. Primul său mers pe apă a avut loc la 22 Decembrie 1889, în baia dela Massachussetts. Aceasta a fost un eveniment. N'a trecut mult și a avut mulți imitatori. La un moment dat, nu mai vedeai prin vecinătățile orașului Boston de cît oameni, cari, ai fi crezut că, patinează, dacă n'ar fi știut că te găsești în plină vară. Afară de căpitan nimeni nu răsusea a face mai mult de trei-patru pași: au fost și mulți cari au dat de fundul apei.

Căpitanul tot gîndindu-se la acest nou sport a căruia idee i-a fost sugerată de către un corăbier cu numele Haulon, a fost secundat în întreprinderea sa de către cîțiva entuziaști, cari i-au avansat cele două, trei mii de lei, necesari pentru confecționarea ghetelor speciale, împreună cu costumul și pentru publicitatea indispensabilă experiențelor. De 18 ani el urmărește această afacere și nu are de ce să-și reproșeze.

De alt-fel exhibițiunile sunt fructuoase. El a pus mîna, la Boston, pe 25.000 franci depuși la Bancă pentru pariu, iar soția sa a primit de asemenea o frumoasă recompensă bănească pentru însoțirea în barcă.

— Bărbatul meu umblă pe apă, cum ai merge pe o șosea, spunea dînsa.

Merge mai repede de cît curentul, fără altă oboseală, de cît aceea pe care o simți după un drum mai lung.

Căpitanul nu se laudă cu succesul său. E, pur și simplu, mulțumit de a fi descoperit posibilitatea de a face dintr'un fluviu o cale tot așa de sigură ca și o stradă din oraș pentru pietoni.

— Numai ghetelor mele, spunea dînsul, dătoresc tot meritul. N'am de cît să fac să fie văzute de toți necredincioșii. Cînd mă voi restabili, mă voi duce în Europa, în Anglia și mă voi plimba pe marea Mineeii, dela Douvers la Calais, fără ca să mă aștept tunelul. Mai tîrziu vom vorbi de străbaterea Atlanticului.

Ne aducem aminte, că acum cîțiva ani experiențe la fel cu cea de mai sus strîngeau pe malurile Senei pe gură-cască — n'o fi fost tot căpitanul! S'a vorbit prin gazete de pe vremuri de nerăușită datorită timpului, apoi s' uitat tot, precum se șterg toate. Căpitanul Oldrieve nu e așa dar un inovator; a rezolvit însă problema.

Enciclopedist.

Inalienabilitatea pămînturilor

Contractele de antichreză

Discutînd, încă dela aparițiunea acestui organ de publicitate, chestiunea proprietății imobiliare în Dobrogea ne-am oprit și asupra inalienabilității pămînturilor. Am o-râtul atunci, cum, eludîndu-se legea, sub di-

ferite forme, se cînd lerene, care legalmente nu pot fi instrăinate. Am pomenit între altele de un contract de închiriere, pe 99 ani, transcris la 18 Decembrie 1902, la Tribunalul de Constanța — contract intervenit între L. Moșilă și un Ecren, și în care se prevedea că, în cazul cînd, în acest interval de 99 ani, chirieșul din contract sau unul din moștenitorii lui ar dobîndi calitatea de cetățean, acel act să devină dela sine un contract de rînzare pe veci.

Intre altele forme de rînzare deghizată sunt și așa numitele contracte de antichreză.

În „Curierul Judiciar”, dela 22 Martie, d. D. Stocescu, avocat din Craiova, discută această importantă chestiune.

Este vorba a se ști, dacă loturile mici, inalienabile după lege, pot fi date în antichreză, adică dacă este posibil ca, un creditor să dobîndească, pentru siguranța creanței sale, dreptul de a-și apropria fructele imobilului țărănesc.

După codul civil, prin antichreză, care este un contract, se stabilește dreptul cu, creditorului să-și aproprie fructele unui imobil, cu îndatorire a le împuța cu dobînzile asupra dobînzilor, dacă debitorul a rămas îndărăt cu dobînzile, și asupra capitalului împrumutat.

Acest drept al creanțierului este foarte însemnat, și de multe ori el este alit de puternic în mîinele sale, în cît este posibil ca, debitorul să rămînă cu totul deposedat.

Această fiind puterea antichrezei, este bine să ne întrebăm, dacă este posibil a o ultimile față de averea imobiliară a țărănilor, față de pămîntul posedat de ei.

Este cert, că legiuirile noastre rurale au stabilit, că loturile noi sunt inalienabile, și că ele nu numai că nu se pot vinde și instrăina, dar nici nu se pot face asupra lor operațiuni de alienare indirectă, ca cesiuni ipotecare.

Cera mai mult, legea judecătorilor de pace, prin art. 42 sună astfel: „Nu pot fi urmăriile și sechestrate: 1) locurile de muncă, casele și ogrăzile date locuitorilor săteni prin legile de improprietărire, care le declară inalienabile.

Și dacă nu pot fi urmăriile, cum este posibil a constitui o antichreză, care este tot mai un drept de urmărire a dobînzii și capitalului?

Așa în cît rămîne bine hotărît, că pămînturile rurale (loturile mici), sunt inalienabile în mod absolut, adică nu numai nu se pot vinde, dona, testa, dar nici nu se pot constitui asupra lor drepturi de creanță, care ar ataca în viitor, proprietatea țărănească.

Cu toate acestea ar fi bine, ca o lege să de-lare, că pămînturile inalienabile ale țărănilor nu pot fi date în antichreză.

Apel la Cetățeni!

Am trecut prin zile de grea primejdie pentru Statul Român. Corpurile Legiuitoare, armata, autoritățile și-au făcut datoria. Răsecoalele s'au potolit repede.

Ordinea fiind restabilită, să veghiăm pentru ca să nu se ivească noi primejdii. Să nu dăm însă uitării groaznicele întîmplări prin cari am trecut și cauzele cari le-au produs.

Pentru ca să asigurăm viitorul, agitatorii vor fi urmăriți și pedepsiți; dar în acelaș timp trebuie să alinăm nevoile țărănimii.

Întăia grijă a guvernului va fi de a da administrațiunei și învățămîntului public un rost cinstit, pentru ca să dispară obiceiurile rele, cari s'au

înradăcinat și eu dinsele apăsarea care înadușă și strivește puterile de muncă și de producțiune.

Guvernul și-a propus apoi a îmbunătăți soarta populațiunii muncitoare, fără însă a jigni interesele legitime ale proprietarilor. Guvernul nu va pierde din vedere acest țel și'l va reaminti neconținut tuturilor slujbașilor statului.

Dela guvern va veni cuvînt împăciuitor, ca buna orînduială și dreapta să prea domnească peste tot locul și pentru toți.

Să știe toți țaranii că toate plîngerile și cererile trimise de ei guvernului sunt citite și cercetate cu luare aminte.

Cuvintele drepte și bine întemeiate se vor îndeplini, nu însă cele nedrepte și nechibzuite.

Îmbunătățirile ce se vor face legilor astăzi în ființă vor fi astfel potrivite ca să asigure buna stare a țărănimii. Dar, pînă se vor aduce la îndeplinire aceste îmbunătățiri, liniștea și pacea trebuie să fie asigurate; căci turburări nu trag după sine de cît nenorociri, iar pierderea unui an agricol va aduce foamete peste noi.

Pentru ca munca agricolă să nu fie zădărnicea, proprietarii și arendașii trebuie să înlesnească împăciuirea, convingîndu-se că o înțelegere trainică și o lucrare împreună a cetățenilor unei și aceleași țări nu poate fi susținută și menținută numai prin forța armată.

Sfătuim deci ca proprietarii și arendașii să se întoarcă cît mai curînd la moșiile lor și să pună la cale prin bună înțelegere munca agricolă a anului curent.

Acolo unde această înțelegere va întîmpina vre-o greutate proprietarii arendașii și țaranii să ceară ajutorul prefectilor de județe, cari sunt autorizați a mijloci o împăciuire între ambele părți.

Asemenea mijlocire a produs chiar în multe județe rezultate satisfăcătoare.

Guvernul roagă pe proprietarii, pe arendași și pe țaranii să nu uite că în timpuri grele, precum sunt acele prin care trecem, e de nevoie ca fie-care să fie însuflăt în hotărîrile sale, mai mult de cît ori și cînd, de chibzuială înțeleaptă și de inimă bună, pentru ca să nu dea peste noi nenorociri mai mari.

Punîndu-ne cu toții la muncă, fără întîrziere, cu încredere reciprocă, vom înlătura și uneltirile acelor cari caută a pune la cale neorînduiala dintre noi pentru a pescui în apă turbure.

Facem deci un apel călduros către toți cetățenii, ca în momentele de față să nu piardă din vedere că primejdia mare prin care a trecut statul român nu va fi cu totul înlăturată, de cît atunci cînd fie-care își va da seama că datorează ceva nu numai sie însuși ci și Patriei.

Proprietarii și arendașii trebuie cei dintăi să înțeleagă și să prevadă interesele mari ale națiunii întregi; de aceea pe ei — pe proprietarii și pe arenda-

Șoooo... pă el!!!!

dași — îl sfătuim și îl rugăm ca să pună toate silințele lor pentru restabilirea relațiilor frățești, care trebuie să domnească între toți filii ai aceleiași țări.

Numai ast-fel vom ajunge a ne bucura de liniștea necesară pentru a face legi folositoare, pe care să se poată întemeia un timp nou de prosperitate pentru țara noastră.

26 Martie 1907.

D. Sturdza, Sp. Haret, Ion I. C. Brătianu, E. Costinescu, Anton Carp, T. Stelian, V. G. Mortzun, General Averescu.

Rostul statuiei lui Ovidiu!

„Observațiuni critice” asupra conferinței „Ovidiu despre Tomis”, ținută de d-l prof. Virgil Andronescu, la Cercul „Cultura”, din Constanța.

Stimabilul domn Andronescu, într-o aleasă conferință, ținută-aci la „Cercul” nostru, și-a dat laudabila silință. Să ne arate cine-i omul — ființa „cea așa măiastră” — Al cărei monument — se știe — e așezat în piața noastră. Și-anume, spus-a oratorul, c’acest poet celebru ’n nume Se apucase, colo ’n Roma, ca să zămicească juna lume! În capul fetelor băgase doar cosmeticuri și coleremuri; Pe tinerii ’i-invăța s’ ofteze și să nu iasă din haremuri. Umbra tot spilkuit, pe stradă — „à quatre épingles”, cum se mai zice —

În cit băgase ’n fisticeală muerile-ale mai voinice. N’a avea monoclu — se ’nțelege — dar avea ochiul ce vede toate;

Nu-l rămăseseră unghere, cari să nu fie explorate! Și mult era lubit poetul... — la-azul harfei lui găstre Săria și fete și cucoane în „negligé-uri” la ferestre! Cîntu-l răsbise prin palate, teatre și restaurante — Iar versurile-l ajunsese „cod de manieră elegante”... Dar, într-o zi, își viră nasul, acolo unde n’avea oală Și nimereste ’mpărăteasa șezînd cu fiu-său ’n poală..... Slobod știindu-l toți la gură, și nu făcut ca un guvidiu Se hotărăște, ca îndată să fie exilat Ovidiu

Loc de surghiun atunci, ca și astăzi, era tot Tomis — urbea noastră.

Acî erau trimiși gramadă toți cei cu „inima albastră” Așa dar și Ovid sârmanul, expedit fu peste Mare Acî în „țara de exiliu” să-l piară pofta de... cîntare!

Numai un lucru — să mă ierte — d. Andronescu nu ni-l spuse:

De ce în piața noastră nutra acestui surghiunit se pusă? Imi iau eă sarcina aceasta — și supărare, cred, că nu e — Să vă arăt de ce aicea Ovidiu și-are o statuie.

Acel bărbăni, care-l făcut-ău această cinste meritată, Au fost persoane tot cu schepsis și cu prea multă judecată.

E iarnă, ger și n’al căciulă, și nici măcar o șapcă proastă Te uii, îl vezi cu țeasta goală, și-ți trece supărarea a-cestă.

Al rendez-vous c’o domnișoară, și-ți trage chiulul — ce mirare! Vezi că Ovidiu, biet, trăește singur, stîngher și tot nu moare!

Perzi tot ce ai la cărți, la poker, și râmii lefter, coate-goale, Mergi la Ovidiu și te astimperf: trăește fără de parale! Ești om politice — cade partidul și dela plească, vezi că te tunde,

Te duci la dînsul, numai îți spune: „sic transit, neică, gloria mundi!”

Scotți un volum și nu se vinde, iar criticii te dau rău tava, Prosperitatea — el îți spune — de geniu, cert, te consacra-va. Faci cereale, bursa scade și afacerile merg ca racu.

O mîngiere tu găsi-vei tot la Ovidiu — el, săracu! Tragî la măsca, te doare capul și simți nevoie de aer rece. Trece pe la el, apleacă-ți fruntea, pune-o pe piatra-l și vezi că-ți trece.

Noroc la dragoste nu ai — și pace! Vesnic pe labe vezi că ești pus,

Du-te la Ovidiu și numa-ți spune: „uite, femeile unde m’au dus! Ești insurat și ai o soacră, care îți face zile amare.

„Taci ca și piatra — statuia-ți spune — nu este, nu e altă scăpare!”

Vrei să faci versuri și nu ai rimă, nici inspirații și nici idei! Du-te la Ovidiu, cere-l condeiul, scrie cu dînsul altă citire!

Al o meteahnă, de ca tot omul, te trec sudorile al dracului, Tine-le tare — aduți aminte ce a tras Ovidiu pe vremea lui! Al de ținut o’ cuvîntare și nu găsești cine să te asculte — Te duci la dînsul, poți să-i tocî capul ore întregi și cit de multe!

Doar astă vară, pe inserate, l-aud odată strigînd: aman! Il tot pisase ziua c’un logos poetul nostru Petru Vulcan... Mă rog, ori-ce avea-veți pe suflet el se pricepe să vă impece.

Cu al său zîmbet rece vă spune: ca multe și asta, sigur, va trece....

Cînd dar pe urma-l, noi, Constanțenii, avem altea ce-restî foloase, Nu o statuie i se cuvîne ci — să mă credeți — chiar cînd și șase.

Și acum, cu voia Domniei-voastre această ritmică cuvîntare

Voi încheia-o, boeri și doamne, c’o simplă, sinceră cuvîntare:

Văzuî jelindu-se un moș odată, sus la barieră, lungit în șanturi.

Și-mi zise: „Pe oamenii cumînți, aicea, văd, că mi-l țineți iegați în lanțuri!”

C. N. Saroglu

14 Februarie 1907.

Pentru cititorii noștri.

Campaniile noastre, duse în contra ticăloșiei fostei administrațiuni de la comuna de reședință, sunt cunoscute — și ele n’au fost duse, de cit totdeauna sprijinite pe acte și dovezi, cu toată greutatea ce am avut de întîmpinat pentru descoperirea și procurarea acestora.

Acea ticăloșie abia acum însă va apare în toată goliiciunea ei, cînd noua administrațiune va apuca să verifice gestiunile din urmă. Promitem a urmări cercetările ce se vor întreprinde și le vom comunica la timp. Cine știe cite surprize ne rezervă du-lapurile de la arhiva Primăriei de Constanța.

Gazeta Transilvaniei

Din Brașov, publică un articol intitulat „Tăria limbii strămoșești”: extra-ém următoarele:

„În toate părțile acestei țări locuite de Români se țin adunări mari, în care neamul românesc protestează cu amărăciune în contra tendinței urite de a i se răpi limba.

„Înțelege poporul român, că limba lui e singurul mijloc, prin care își poate valora năzuințele lui, tăria lui, viața sufletească întreagă, și nu îngăduie ca minii sacrale să s’atingă de cea mai sfîntă comoară moștenită cu muncă de sudori de la moși și strămoși.

„Înțelege neamul românesc, că limba lui și limba tuturor neamurilor e cea mai tainică garanție care asigură acum și totdeauna existența și înflorirea națională a ori și cărui popor.

„Viitorul de indignare, ce se ridică din vîrtejul aprins al protestelor unui neam, acest viitor e cea mai grandioasă dovadă, că în limbă, în dragoste și alipirea pătimașe față de limba părinților și a strămoșilor stă puterea și încrederea în sine, viața însuși a poporului românesc.

„Nimic nu ne putem iubi mai mult de cit limba, pentru că păstrînd-o ne vom păstra și caracterul nostru etnic, naționalitatea noastră va rămîne în fond neatinsă. Istoria neamului nostru, toate tradițiunile și întreaga noastră valoare de popor conștîu de rolul său în mijlocul societății vor rămînea și mai departe isvor viu de însuflețire, de gîndiri nobile, de vorbe cinștite și de fapte mari. Nu cunosc altă însuflețire, mai mare, nu cunosc fapte mai strălucitoare de cit însuflețirea pentru limbă și lupta aprinsă pentru biruința ei.

„Furtună se face pornirea și oțel e sufletul, cînd e vorba de păstrarea limbii. Si semnele vremii de acum, protestele înălțătoare, care au cutremurat centrul Blajului, unde se întruniră miile de români minăți de dorul de a se inchina la altarul, de pe care se apăra graiul nostru strămoșesc: orașul Sibiului, unde miile de frați aprinși de limbă, făcură ovațiuni celui ce stă în fruntea apărătorilor graiului nostru: protestele, care se ridicară din inima caldă și vitează a miilor de Moși în Abrud; protestul Românilor din Brașov, unde avem cel mai curat templu al culturii și al limbii noastre; al Românilor din Arad; toate protestele astea și din alte părți ne încălzesc speranța și ne întăresc credința, că limba noastră nu va peri, pentru că de ea se leagă rostul vieții neamului nostru, ea va trăi cu noi, cu trupul și sufletul nostru și numai atunci va peri, cînd vor peri și aceste două. Un popor însă nu pierе așa de ușor și nu se va nimici un astfel de neam, care și-a ridicat casa vieții sale pe cea mai temeinică temelie vieții și a tăriei române.

„Protestul nostru de acum nu se va face lege, în lumea publică a străinilor va amuți curînd, dar dintre noi el nu va dispăre nici-odată, ci va rămînea ca un monument măreț, la care se vor închina cu evlavie sfîntă urmașii noștri. Sufletul lor va trăsări, cînd poate dușmanii vor intra și în familie să le ea limba părinților. Atunci vor vedea că vatra nu va rămînea nepăsătoare, ci văd parcă, cum zeul Pan se va aprinde la față și inima lui va arde flacăra...”

„Viitorul nu ne zîmbește, dar poate că ne va zîmbi clipa, și apoi poporul nostru știe că n’aduce anul ce aduce ceasul.”

REPORTAJ POLITIC

Interviu cu d. Tănăsache Hagi Gheorghiu

Data fiind turburea situațiune politică, prin care trece țara în momentul de față; pe de altă parte, avînd în vedere importanța deosebită a evenimentelor dela ordinea zilei, am crezut nemerit să solicităm un interviu frunțașului conservator din localitate, d. Atanasie H. Gheorghiu, zis și Tănăsache, membru în ultimul consiliu comunal.

Organul nostru fiind independent, culoarea politică a fostului colaborator al D-lui Bănescu nu prezintă nici o piedică.

Fostul edil tocmai cîntărea o litră de sîu de oaie unul pul de Tătar, care aștepta lingă țigheea, cînd ne-am făcut apariția în prăvălia d-sale.

După ce și-a șters mîinele pe partea posterioară a pantalonilor, al căror genuchi părea că suferiseră de brîncă, d-sa ne poștește să luăm loc pe un taburel de papură.

— Țara românească trece prin momente foarte critice, d-le Tănăsache.

— Da.

— Din cauza diferitelor nuanțe din partidul d-v., d. Cantacuzino a fost silit, pe cît știți, să renunțe la putere.

— Da.

— Noul guvern liberal moștenește însă o situațiune foarte precară și-și va istovi foarte repede toate energiile, periclitîndu-și în același timp și popularitatea, menținută cu atîtea strădanii, în ultimii doi ani de guvernare conservatoare.

— Da.

— Consiliul comunal, din care ați făcut și dv. parte, a crezut nemerit să depună frinele cîrmuirii, odată cu guvernul, care vă sprijinea.

— Da.

— De cît, d-le Tănăsache, lumea interpretează în tot felul retragerea dv.; se susține, anume, că ați spălat putina, ca să nu pățiți vre-o rușine.

— Da.

Intrigat de răspunsurile lapidare ale frunțașului bizantin, și profitînd de un moment pe cînd își sfredelea nasul, căutăm să aduc discuțiunea pe alt teren.

— Se vorbește, în ultimul timp, de o concentrare a elementelor conservatoare, cu sacrificarea d-lui Tache Ionescu.

— Da.

— Pe dealtă parte, d. P. P. Carp se agită ca un „desperado”, și cere să înșghebeze un partid agrar.

— Da.

— Aceasta imi amintește următoarea zicătoare turcească: „Tugearin sonu cifelietir!” — sau pe românește: „Negustorul, cînd scapătă, se apucă de plugărie!”

— Da.

— Dar admitînd că d. Carp răușește să concentreze sub acest nou steag toate elementele conservatoare, cu excluderea d-lui Tache Ionescu, care va mai fi situațiunea d-lui Bănescu și a d-v.?

— Da.

Acest din urmă „da”, trîntit fără nici un rost m'a feut să holbez ochii.

— „Ei bine, d-le Tănăsache, dar d-ta mă țil într'un „da” și nu-mi mai spul nimic. Te trag de limbă de-a surda.

— Nu știu rumânește!

Saroglu

reclamație dreaptă

E cunoscut halul, în care au fost lăsate străzile din orașul nostru, de către fostul consiliu comunal.

Furnisorul „de grație” al d-lui Bănescu — am numit pe d. Virgil Ionescu — neputînd procura pietrișul pentru care se angajase prin contract — fără ea pentru aceasta să-și ceară cinera

socoteală — timp de doi ani nu s'a putut întreprinde nici cea mai mică reparațiune, în cît circulațiunea a început a deveni imposibilă, chiar pe vreme bună, din cauza gropilor de pe uliș.

Dacă aceasta e starea străzilor din centrul orașului, își poate ori-care lesne închipui, în ce hal de părăsire trebuie să se găsească cele din periferie — lucru ce face ca și comerțul să sufere în mod simțitor.

O petițiune adresată de mai mulți proprietari și comercianți Prefecturii Județului învederează această stare de lucruri. O reproducem textual:

Domnule Prefect,

Sub-semnații proprietari și comercianți de cereale din acest oraș, cu onoare supunem la cunoștința D-voastră, că șoseaua dintre magaziiile de cereale lingă linia II a Primăriei care leagă șoseaua Tulcea cu sos. Mangalia și care servea și pentru transportarea cerealelor de la magazii la port, fiind lăsată neîntrebuințată mai multă vreme a devenit cu totul impracticabilă, astfel că comerțul nostru suferă complet;

Este cu totul imposibil unei căruțe de la țară spre a trage la descărcat în magazii de oarece roatele se scufundă cu totul în noroi.

Pentru aceste motive vă rugăm dar, Domnule Prefect să bine-voiți a da ordin, ca în cel mai scurt timp posibil să se repare această șosea, de oarece nici transportul cerealelor de la magazii la port nu se poate face și astfel suntem expuși la daune însemnate, neputînd încărea la timp rapoarele angajate.

Primiți, vă rugăm Domnule Prefect, asigurarea deosebitei noastre considerațiuni.

Urmează mai multe semnături.

Nu ne indoim, că noul titular al Prefecturii de Constanța, a cărui solitudine pentru comerțul local e în deobște cunoscută, va da o cît de grabnică satisfacțiune acestei drepte cereri, în cel mai scurt timp posibil.

INFORMAȚIUNI

Cu începere de la 1 Aprilie corent, „Dobrogea Jună” va apare regulat la 1 și la 15 ale fiecărei luni, în 8 pagini și pe cît posibil, prevăzută cu ilustrațiuni și caricaturi de actualitate.

Arîndu-ne asigurați noui colaboratori, materia tratată va fi cît de variată.

Prețul abonamentului se ridică de la 8 la 10 lei, iar pentru preoți și învățători la 8 lei.

Cu această ocaziune, facem un călduros apel către toți abonații noștri, rămași în urmă cu plata ziarului, să binevoiască a face față neînsemnatului cost al abonamentului. La strădanile și sacrificiile noastre suntem în drept a ne aștepta la mai multă bunăvoință.

Noul minister liberal, care a luat conducerea Statului în ziua de 12 Martie a. e. se compune precum urmează:

D. Dim. A. Sturza, președinte al consiliului și ministru de externe.

D. Ionel Brătianu, la interne.

• Em. Costinescu, la finanțe.

• Spiru Haret, la instrucție

• Anton Carp, la domenii.

• Toma Stelian, la justiție.

• V. G. Mörșun, la lucrări publice.

• General Averescu, la război.

După cum se poate vedea, patru dintre membrii actualului cabinet ocupă pentru prima oară portofolii ministeriale.

Acesta e un eveniment înbucurător și caracteristic tot odată.

Linșteea, turburată dincolo în țară prin mișcările singeroase din ultimul timp, a fost restabilită.

Pentru moment toată lumea e ocupată cu încheierea tocmeilor agricole.

Amicul nostru, d. Nicolae Ștefănescu, mecanic la C. F. R. din localitate, e pe cale de a ne da o nouă invențiune.

E vorba de un concasor, care să poată fi mînut de un singur om.

Am avut ocaziune, să ne ocupăm și altă dată de d. Ștefănescu, cînd am dat un rezumat al unei perfecțiuni introduse de d-sa la Frîna „Westinghouse” și pentru care a fost brevetat în Anglia.

În curînd vom înzista mai pe larg asupra concasorului în chestiune.

Tinem să facem cunoșcut d-lor învățători, că le deschidem cea mai largă ospitalitate, în coloanele acestei foi, pentru orice fel de chestiune, care ar interesa clasa lor, sau pe sătenii în mijlocul cărora trăiesc și le cunoșc toate nevoile și toate durerile.

Mărinđ formatul „Dobrogei Jună”, ne-am giudit în prima linie la corpul învățătoresc, căruia, de altfel, în toate ocaziunile, i-am dovedit cea mai mare atențiune și sollicitudine.

Într'un număr trecut, vorbind de școlile premiate pentru lucrările trimise la expozițiua jubiliară, am omis Școala Primară No. 1 de fete din Constanța, aflată sub direcțiunea stimabilei D-ne A. G. Tănăsescu.

Și această școală a primit medalie de argint cu diplomă specială pentru lucru de mîna și medalie de bronz, cu diplomă specială pentru desemn caligrafic.

Complectăm cu o deosebită plăcere informațiunea noastră.

Se stabilise o dispozițiune, ca fiecare brutar să tipesească tichetă cu numele pe pînile puse în consumațiune. Nu știm din ce considerațiuni, d. Bănescu a recocat această bună măsură, care da posibilitatea unui control oarecăr.

Nu ne indoim că, oricum, se va reveni asupra acestei dispozițiuni.

Afacerea cu „Banca Plugarului”, din localitate fiind încă înaintea instrucției și pentru a nu stingheri mersul cercetărilor lăsăm pentru numărul viitor, să ne ocupăm de această afacere.

Ar fi chiar în interesul acestei instituțiuni, ca să se pună odată capăt svonurilor compromițătoare, ce circulă tot cu mai multă persistență și care fac ca plîngerile să se înmulțească, dîndu-se publicității constatările ce se vor fi făcut.

Pînă atunci nu vom să judecăm.

Proiectul de buget întocmit de d. Bănescu, prin care, pe lingă unele evaluări fanteziste, care ridicau venitul comunei la 1.500.000 lei, propunea să se impună cu o taxă de 1 ban chilogramul de piine, a suferit radicale modificări. Ne vom ocupa de această chestiune în numărul viitor.

Consiliul comunei Constanța demisionînd în corpore, s'a instituit comisie interimară compusă din D-nii Christea Georgescu, președinte, Ion Sântu, ajutor, A. Rainof, Gr. Grigoriu și G. Benderly, membri.

Data alegerilor pentru un nou consiliu comunal încă nu e fixată.

A trebuit să plece din capul comunei consorțiul Bănescu pentru ca să vedem începîndu-se reparațiunile străzilor.

D. Președinte al comisiunii interimare supraveghează mersul de aproape, pentru ca lucrările să se accelereze.

În privința programului de lucrări al noilor edili vom avea a ne ocupa în curînd.

Avem toată încredințarea, că el va fi atit la înălțimea așteptărilor orașenilor, cît și mai ales în bună cumpăneală cu resursele comunei.

În cursul ultimelor zile s'au făcut următoarele numiri în diferitele servicii administrative din județul nostru:

D. George Cristescu, director al prefecturii, în locul d-lui Boldur Lătescu, trecut subprefect la plasa Constanța.

D. *Vasile Măstero*, secretar al consiliului județean, în locul d-lui *Ștefan Dan*, demisionat.

D. *George Cimbru*, a fost numit ofițer special de siguranță, delegat cu sarcina de polițai al orașului Constanța, cu gradul de polițai cl. I. D. *Durmu* a trecut director al Prefecturii Poliției Capitalei.

D. *Ștefan Dumitrescu*, a fost însărcinat provizoriu cu conducerea subprefecturii Hîrșova, în locul d-lui *Florescu* demisionat.

D. Dr. veterinar *Ioan Georgescu*, a fost numit primar al comunei Palaz.

În locul d-lui V. *Săvescu*, care trece administrator financiar la Ilfov, a fost numit din nou d. N. *Apostolescu*.

D. *Paul Pașa* institutor, a fost numit revizor școlar al județului Constanța. D-sa a mai ocupat această funcțiune.

D. *Ion Baston*, a fost numit secretar titular al gimnaziului din Constanța.

Odată cu retragerea regimului conservator, s-a dispărut din localitate și cușcosulul *T. Mackry*, reprezentantul din Constanța al firmei Băcăraș & Co-re.

Acest „Mackry” ocupa funcțiune, cu numele de Primăria de Constanța.

Duminică, 25 corint, a avut loc un concert muzical, organizat de „Revanșarea muzicală” Gavril Muzicescu din localitate, cu bine-voitorul concurs al D-nelor Sofie O. Teodorescu, profesoară la Conservatorul din Iași și Valentine Chr. Georgescu — fiice ale maestrului al cărui nume îl poartă instituțiunea.

Succesul festivalului a întrecut toate așteptările — și nu găsim destule cuvinte de laudă pentru inițiatorul și dirigintele acestei reuniuni, d. Ion Baston, care a știut să strângă la un loc atâtea voințe și atâtea talente.

Nu ne îndoiim, că vom mai avea de vorbit de această instituțiune, care umple un gol simțit de mult în orașul nostru.

Suntem informați că dirigintele școlii de meserii dela Olțina ar organiza un bai din al cărui produs, să procure uniforme la cei 8 elevi ai numitei școlii.

Ar fi de dorit, ca această epidemie de uniforme din ultimul timp, să înceapă a fi stavilită. Elevii școlii de meserii dela Olțina — opt copii sunt — copii de țărani, au alte nevoi mai simțitoare, și în prima linie ar avea trebuință de o cantină școlară, spre a fi întreținuți alt-fel de cum sunt acum în gâzduirea aceluia d. diriginte.

La Tulcea și-a făcut aparițiunea „Propaganda” — organ național liberal.

Urăm noului confrate Dobrogean viața lungă și spornică.

Extras din Epistola Pastorală

Pimen din mila lui Dumnezeu Episcop al „Dunării de Jos”

Taturor proșilor și taturor creștinilor din cuprinsul acestei de Dumnezeu păzite Eparhii, har și pace dela Domnul nostru Isus Hristos, iar din partea noastră bine-curintarea

Spre zdrobirea noastră sufletească și spre mărirea păcatelor noastre înaintea lui Dumnezeu, în cea dintâi săptămână a sfântului și marelui post, cind sfânta noastră Biserică prin cinstiții duiioase și rugăciuni ne cheamă către umilința sufletelor și la curățirea de păcate prin baia pocăinței, în această săptămână ca și în zilele următoare, cind bătrînii și părinții noștri — altă dată — mergeau la biserică cu inima plină de căldura dragostei creștine și a credinței în Dumnezeu, — trebuie să vă vestescă că, spre rușinea noastră, în aceste zile ale sfântului post, prin unele orașe, sate și cătune, de către creștinii noștri s'au produs turburări, care au zguduit pînă la te-

molii scumpă noastră țară și care au adus sărăcia, vîrsarea de sînge, moartea și pasiunea prin mai multe din casele și căminurile noastre.

Sălbătăcia unită cu urgia a mers pînă acolo în cătune au dărîmat și sfintele biserici, locașurile lui Dumnezeu!

Dar, ce am să mai vestesc din isprăvile săvîrșite cu atita cruzime de către unul dintre frații voștri, cind sufletul lui este cude săvîrșire turburat și cind fruntea mi-se încrețește de durere, în fața acestor grozăvii săvîrșite de către unul din nevrednicii filii ai acestui țării? Ca să vă mai vestesc, cind mai toți voi și întreaga popor românească, a auzit de aceste isprăvi nenorocite, săvîrșite prin îndemnul diavolului, tocmai în timpul marelui post? Ce să vă mai vestesc, cind cred că inima voastră este zdrobită, și ochii voștri sunt plini de lacrimi? Căci care dintre nevărații romini și filii ai acestui țării nu se va turbura și nu va plînge cu lacrimi de ne-nenorocirile întimplite în aceste zile în scumpă noastră țară? Care dintre voi va rămîne nepăsător, cind vede și aude cum, din priecia unor rătăciți și amețiți de vorbele unor ticăloși și mincinoși, s'a necinstit numele cel bun al neamului nostru românească, pentru care strămoșii noștri au muncit și s'au jertfit

Se cuvine ca în aceste zile, toți să ne plecăm genunchii la pămînt și postîndu-ne să rugăm pe Dumnezeu ca să trimită peste poporul nostru: duhul înțelepciunii, al păcii, al dragostei și al iubirii!

Dar să nu desnadăjdulim, căci de sigur pentru păcatele noastre s'a pogorit din cerminia lui Dumnezeu peste noi și nu ne rămîne altă scapare de cît iertînd pe cei rătăciți, să ridicăm mințile tot către Cer, și cu lacrimă de umilință să rugăm pe bunul nostru Părinte Ceresc să nu ne părăsească pînă în sfîrșit, ci să ne întoarcă la calea cea bună de la care s'a instrăinat pașii noștri.

Data în reședința noastră episcopală din Galați, ast-zi 20 Martie, ziua Marți din a treia săptămîna a sfîntului și marelui post.

Pimen al Dunării de Jos No. 556.

BIBLIOGRAFII

În „Biblioteca pentru toți” a apărut No. 258 *Bartek Invingătorul* de Heinric Sienkiewitz, tradusă în rominește de d. Iosif Nădejde.

Cu aceasta se adaugă încă o carte de o netăgăduită valoare la seria destul de bogată a bibliotecii editate de librăria Alcalay, București.

Bartek Invingătorul e una din cele mai mișcătoare scrieri ale celebrului romancier polonez și un cunoscut critic francez o socotește chiar ca superioară celor mai multe din scrierile lui Sienkiewicz. Cu redarea ei în rominește — într-o traducere îngrijită — s'a făcut un real serviciu iubitorilor de literatură bună.

Prețul 0.30 bani. De vînzare la toate librăriile din țară.

A apărut No. 5 din intresanta revistă „LECTURA” cu următorul cu rîns variat:

O fată ciudată nuvelă de Maxim Gorki; *Poezii inedite* de M. Eminescu; *Crinul din vale* roman de Balzac; *Valetul* schiță de Al. Vlahuță; *Cîntec populare spaniole*; *Cugetările unei regine*, de Carmen-Silva; *Visul unei nopți de vară*, nuvelă de Dumas-fiul; *Poezii* de Iulia Hasdeu, Duiliu Zamfirescu, G. Taloveanu, Ovidiu și Tennison; *Nasul meă*, schiță umoristică de Saphir; *Puterea norilor*, de Runeberg; *Cele 7 minute ale lumii*; *Concursul și reclama*, de H. Taine; *Un Eroii al timpului nostru*, roman de M. Lermontov; *Înămătorul de urși*, nuvelă de Bjorstjerne Bjornson.

În fiecare număr din „Lectura” se publică 2 romane 3—4 nuvele, poezii și diferite articole de autori romini și străini.

Un număr 50 bani. Abonamentul 5 lei pe an; 3 lei pe 6 luni.

Redacția: Str. Vînzătorului 14. — București.

Farmacia „VICTORIA”
POMPEI G. CIUPERCESCU (Braila)
 Farmacia expert al Vînt Braila
 Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
 vis-a-vis de fostul local al Băncii de Scont
CONSTANTA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.

Laborator special pentru prepararea pudrelor, praful de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.

Recomand în special distinsei mele clientele:

Pasta dentifrice „Aphrodita” ultima creațiune în domeniul dentifricelor, neconținînd cretă. Curăță dinții fără a-i zgîria, disolvă piatra fără a ataca malul, desinfectează energie gura, lăsînd după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 lei, 5 borcane 4 lei.

Apă de gură „Aphrodita”, care prin calitatea ei neîntrecută, a făcut să fie preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.

Cremă pentru unghii „Aphrodita” pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dîndu-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumînd și mina. Doza 1 leu.

EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.

Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.

Cornalin distrugătorul bătațurilor. Vindecare sigură în citeva zile. Doza 1 leu.

Gonoryl „Ciupercescu”, Remediu sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în citeva zile. Doza 6 lei.

Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.

Expediție promptă în provincie, contra mandat postal, alături a preparatelor de mal sus cit și a orice alte medicamente, trimițindu-se rețeta.

Serviciul special pentru distribuția la domiciliu.

De vînzare o prăvălie, construcție în piatră, cu beciu, truhă de 12 metri, cu locuință și dependințe, așezată pe șosea într'un sat din nemijlocita apropiere a Constanței.

A se adresa direcțiunii ziarului.

Mobile LA **Consum**
 Deschizînd de curînd un magazin de mobile, în STR. CAROL, sub firma **LA CONSUM** pentru a'mi forma o clientelă proprie m'am decis a vinde numai pentru un scurt timp **14 bucăți mobile** numai cu **175 lei** — NU PIERDEȚI OCAZIUNEA —

La Tipografia D. Nicolaescu, Constanța
 Se găsește de vînzare Hirtie Maelatură și Ziare vechi cu 45 bani kilo.

V. S. PAPAȘIAN
MARE MAGAZIN de BIJOUTERIE și CEASORNICARIE
 „La Principesa Elisabeta“
 Strada Carol No. 32 **CONSTANȚA** Strada Carol No. 32

Am onoare, a aduce la cunoștința Onor. Public, că am deschis un Magazin asortat cu un mare asortiment de bijuterii, cu petre de brilliant, diamant, zămarald, perle și turcoas, precum: *Cercei, broșe, brățări, inele pentru bărbați și inele secesion pentru dame, ace pentru cravată, butoni* toate după ultima invențiune.—Asemeni bijuterii se găsesc gata totdeauna în magazinul meu.—Fiind-că posed un stoc însemnat de *petre prețioase*, sunt în pozițiune de a confecționa din nou orice bijuterii, după comandă și după dorința onor. clienți, cu aur de 14 și 18 carate, precum și din *platină și argint*.—Lucrez *inele* de orice lățime, cu monograme gravate în flori.—Am gata și confecționez din nou *inele pentru logodnă*, lucrute din aur de calitate pe care o va alege Onor. client.

Mare Expozițiune de Ceasornice din cele mai renumite fabrici din Europa

Ceasornice de aur, argint, oxidat și nikel, de diferite mărimi, pentru dame, domnișoare și bărbați.

Lanțuri de ceasornice pentru dame și bărbați, de aur de 14 și 18 carate, marcate și lucrute după cele mai noi desenuri și ultima invențiune.—Collere de aur și argint, pentru dame și domnișoare, cu diferite brelocuri.

Lanțuri de double, argint și nichel pentru dame, d-re și bărbați.

Pendule secesion pentru perete diferite mărimi, din cele mai bune calități, cari se întorc la 8 și la 15 zile odată.—Ceasornice de masă și pentru biuro cu diferite garnituri, ultimele noutăți. Ceasornice cu diferite muzici și deșteptătoare

Ultim invențiune.—Ceasornice reglatoare, care se întorc la 400 zile odată.—Mare alegere de tabacheri, port-țigări și degetare de argint curat și marcat cu diferite gravuri și petre fine. Tabacheri, port-țigări, chibritelnițe și notițe cu creioane de alpaga.

Bastoane de abanos și din lemn englez cu minere de argint curat și marcat.—Bastoane cu minerul de alpaga.

Grandioasa Expozițiune de Argintării

Diferite servicii complete: pentru dulceață, pentru cafea, pentru ceai și liquer, lucrute după ultima noutate din fabrica Wittenberg din Germania.

Bogat asortiment de tructiere lucrute după cele mai noi invențiuni. Multa și o bogată colecție de tot ce se atinge de această branșă. Brici, cușite și cușitase din renumita fabrică J. Novil & Sohn Schöffel din Anglia.

Cumpăr orice bijuterii și argintării cit de scumpe.—Primește din toate articolele atingătoare de această branșă, a le repara și a le confecționa din nou. Bogat asortiment de cadouri pentru logodne, nunți și sărbători.

Rog pe Onor. public și Onor. clientelă, a vizita magazinul meu, unde se vor convinge de frumusețea și soliditatea mărfurilor, precum și de prețurile cele mai estime, cu care m-am lăsat a vinde.

Cu toată stima, **V. S. PAPAȘIAN**
 Maestru Brevetat în Giuvaergie

GEORGE RIGNALL

Constanța, Str. Mercur 1

SE GASESC

PLUGURILE

CELE MAI SOLIDE

CELE MAI SISTEMATICE

ȘI CELE MAI EFTINE

SEZONU anului 1906

P. SAPIRA

Furnisor al Curții Regale

CADOURI pentru LOGODNE

CEASORNICARIE

ȘI BIJUTERIE

DE INCREDERE

EXPOZIȚIE PERMANENTA

COLECTURA A LOTERIEI

REGATULUI ROMAN

MARE ATELIER DE REPARAȚIUNI

Săpunul de LAPTE de CRIN

Marca „UN CAL de BERLIN“

de Bergmann & Co. Dresda

Este și va rămâne judecând-se după certificatele de mulțumire ce primose zilnic, cel mai eficace dintre săpunurile Medicinale contra Pistrului precum și pentru a obține o piele moale și trandafirie.

Bucata 1.50.

Depozit la Drogueria Medicinală Alex. Heldenbusch Constanța, sub hotel Regal

LIBRARIE-PAPETERIE

DEPOZIT DE ZIARE

Tipografia D. NICOLAESCU-Constanța

Piața Independenței, stratele Carol și Traian.

Asortată cu caracterele cele mai noi și moderne, cum și mașinele cea mai nouă invenție. Este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate, limbi și culcri, cu cea mai mare acuratețe, esacitate și promptitudine.

Atelier special de **Legătorie de Cărți și Incadrare de Tablouri**

Execută cele mai elegante și plăcute lucrări.

CEL MAI MARE ȘI BINE ASORTAT MAGAZIN DE

Librărie și Papetărie

Tipografia Dimitrie Nicolaescu, Constanța